

KOMMISSJONEN FOR
GJENOPPTAKELSE AV STRAFFESAKER

JUSTISDEPARTEMENTET	
07 AUG 2009	
SAKSNO.:	200903106
AVDELING:	LOV/ES/VIL
DOK.NR.	18
ARKIVKODE:	

Justisdepartementet
Lovavdelingen
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Deres referanse
200903106 ES
VIL/HAJ/bj

Deres dato

Vår referanse
2005-0193

Vår dato
5. august 2009

Høringsuttalelse – endringer i reglene om begrunnelse av beslutninger om å nekte anker fremmet.

Det vises til Justisdepartementets høringsbrev 13. mai 2009 med frist for å avgi uttalelse til 15. august 2009.

Innledning

Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker slutter seg til forslagene i departementets høringsbrev, men vil likevel knytte noen få kommentarer til forslagene. Uttalelsen er begrenset til å gjelde krav om begrunnelse for å nekte anke fremmet i straffesaker. Som påpekt av departementet må det legges til grunn at forslagene er i samsvar med den praksis som har vært fulgt av ankeutvalget og lagmannsrettene etter storkammeravgjørelsen 19. desember 2008. Det bør derfor ikke være noen betenkeligheter ved at lovendringene settes i kraft så snart som mulig, og uten overgangsregler.

Beslutninger etter straffeprosessloven § 321 annet ledd

Kommisjonen slutter seg til forslaget om endring av straffeprosessloven § 321 annet ledd. Det bør uttrykkelig fremgå av bestemmelsen at lagmannsrettens beslutning om å nekte å fremme en anke fra domfelte skal begrunnes. Når det først skal oppstilles et krav om begrunnelse av ankenektelser, er det kommisjonens vurdering at også beslutninger om å nekte å fremme en anke fra påtalemyndigheten til domfeltes ugunst bør begrunnes. En slik begrunnelsesplikt vil ikke være et krav etter SP artikkel 14 nr. 5, men vil sikre en enhetlig saksbehandling uavhengig av om det er domfelte eller påtalemyndigheten som anker. En begrunnelsesplikt vil også bidra til at eventuelle innsigelser mot dommen fra påtalemyndighetens side blir belyst av ankeinstansen, og at "mistanken" om at det hefter feil ved dommen derved blir redusert. En begrunnelse for å nekte å fremme en anke fra påtalemyndigheten til domfeltes ugunst vil dessuten tjene som veiledning for påtalemyndighetens praksis i ankesaker, samtidig som begrunnelsen vil kunne være av betydning for den som eventuelt er fornærmet i saken.

Kommisjonen er enig med departementet i at det ikke er hensiktsmessig å oppstille et nærmere krav til begrunnelsens innhold i loven. For kommisjonen er det viktig å understreke at begrunnelsen – selv om den kan gjøres forholdsvis kort og summarisk – må dekke anførselene som fremsettes i anken. Det antas at det gjennom rettspraksis vil danne seg en norm for begrunnelsens innhold, og at begrunnelsen vil ha en form som viser at det er skjedd en reell overprøving.

Beslutninger etter straffeprosessloven § 321 første ledd

Kommisjonen slutter seg til forslaget om at beslutninger til domfeltes ugunst etter straffeprosessloven § 321 første ledd skal begrunnes dersom "særlige grunner" tilsier det.

Beslutninger om omgjøring etter straffeprosessloven § 321 fjerde ledd annet punktum

Kommisjonen anser det som en naturlig følge av forslaget om at ankenektelser skal begrunnes, at også beslutninger om å nekte omgjøring av en ankenektelse skal begrunnes. Ikke minst gjelder dette når det i omgjøringsbegjæringen anføres grunner som ikke var en del av den "opprinnelige" anken. En slik begrunnelsesplikt vil også bidra til at det ikke i ettertid foreligger uavklarte anførsler som etterlater tvil om dommen er riktig. For kommisjonens del er det viktig at det gjennom beslutningene i ankeomgangen fremgår at alle anførsler er blitt vurdert, og at en mangelfull begrunnelse ikke senere blir påberopt som grunnlag for gjenåpning av saken. Det må likevel antas at en slik begrunnelse må kunne være nokså kortfattet.

Dersom omgjøringsbegjæringen kun fremstår som en gjentakelse av anken, må begrunnelsen kunne gjøres svært kort. Som anført i høringsnotatet må det i slike tilfeller være tilstrekkelig med en henvisning til den første begrunnelsen som ble gitt.

Beslutninger etter straffeprosessloven § 323

Kommisjonen slutter seg til forslaget om at beslutninger fra Høyesteretts ankeutvalg om å nekte å fremme en anke skal begrunnes i de tilfellene der domfelte er dømt i lagmannsretten etter en frifinnende dom i tingretten. Dette bør også gjelde for de såkalte "seksårssakene".

Kommisjonen kan ikke se noen tungtveiende grunner som tilsier at en person som er domfelt i lagmannsretten i en "seksårsak" etter en frifinnende dom i tingretten, skal ha et ubetinget krav på å få anken fremmet for Høyesterett. Det bør være tilstrekkelig at vedkommende, etter lovforslaget, har krav på å få en begrunnelse for at anken ikke kunne føre frem og at den derfor ble nektet fremmet.

Med hensyn til begrunnelsens innhold, viser kommisjonen til det den har uttalt ovenfor, og gjentar at det avgjørende må være at det fremgår at det er skjedd en reell prøving.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Det kan ikke ses at forslagene vil ha noen nevneverdige økonomiske eller administrative konsekvenser for Gjenopptakelseskommisjonen.

Med hilsen

Janne Kristiansen
leder